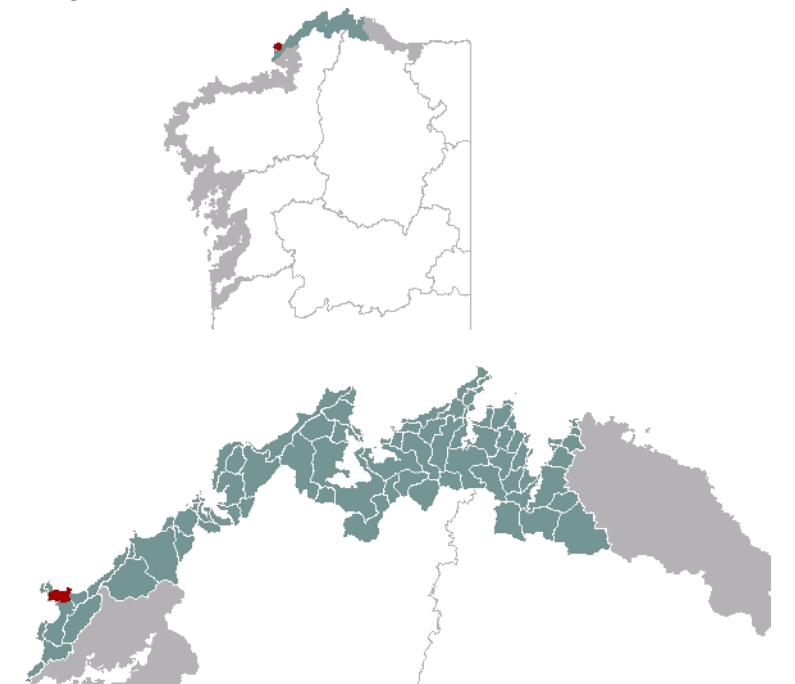

1. EMPRAZAMENTO

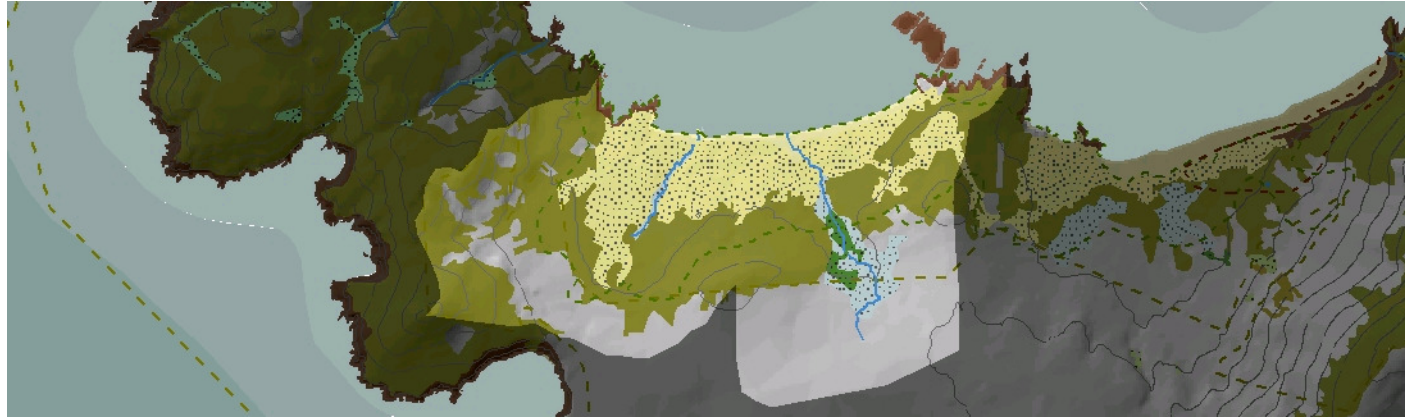

DATOS XERAIS

1-Comarca: Rías Altas. Sector: Costa Norte de Ferrol. Concello: Ferrol. Parroquia: San Martiño de Covas. Extensión: 2,42km²

2. CARACTERIZACIÓN

ELEMENTOS NATURAIS

AS FORMAS DO RELEVO

As enseadas areosas do arco Ponzos-Santa Comba, que se abren nunha costa con dominio rochoso e con grandes cantís vinculados con levantamentos e basculamentos tectónicos constitúen intensos cambios na paisaxe xeral. A súa orixe é mixta: por un lado aparece o dominio dos xistos de Ordes e por outro, existen fracturas que explican tamén a apertura dos suaves entrantes en sentido suroeste. Ambos os dous entrantes, abertos, conteñen praias ancoradas en dous extremos, con sectores cantís laterais e campos de dunas centrais que ascenden por cantís de menor potencia e vertentes de pendente suave labrada no corredor de xistos. No caso de Santa Comba, o retroceso costeiro a partir de fracturas e diferenzas litolóxicas de detalle, recorta moito o seu extremo oriental, quedando illadas varias illas e illotes.

AS UNIDADES LITOLÓXICAS

Incluída en dous dominios: a "Serie de Ordes", con metapelitas e metasamitas de idade variable que vai do Precámbrico ao Silúrico, ocupando case toda a unidade; o Hercínico, no extremo oeste, cunha granodiorita postectónica de dúas micas moi grossa. Na unidade de xistos afloran numerosos diques: en Santa Comba e Couto de Xía, pórfidos graníticos; anfíbolita na Pedreira; e dolerita / diabasa, cuarzo e anfíbolita no extremo occidental do areal principal. Cuaternario holoceno (praia/duna).

A DIVERSIDADE CLIMÁTICA

Ambiente climático Cálido e Subhúmido no que a temperatura media anual supera os 14°C e a amplitude térmica media está por debaixo de 12,5°C. No tocante ás precipitacións rexístranse máximos acumulados de 1200mm e mínimos de 1000mm.

OS SOLOS

Catro tipos de solo para unha unidade pequena deben a súa presenza a unha combinación de dous tipos de rocha e unha configuración topográfica en suave cunca. A esquina SO modéase nun macizo granítico, aparecendo leptosois líticos cuxas achegas, e as transferencias dos xistos, ladeira embaixo, cara ao NO, fan que se formen umbrisois dístrico-lépticos. A parte de xistos oriental conta con fluvisois hápticos nas zonas máis chás e cambisois dístricos na suave vertente cara ao mar. As dunas remontantes do complexo sedimentario achegan arenosois.

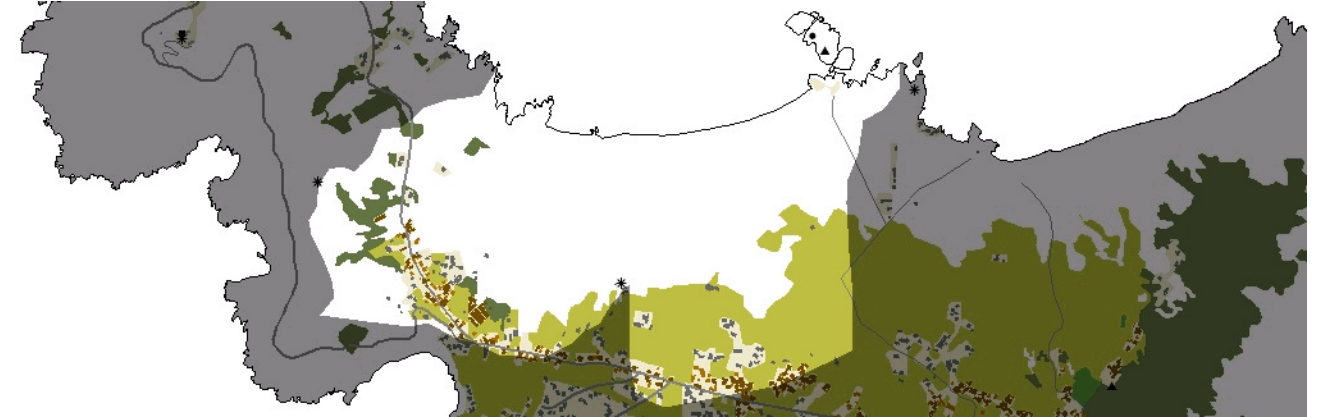
AS AUGAS

Unidade sedimentaria de escasa prolongación continental cuxa rede fluvial está formada por pequenas valgas que verten ás masas de Augas Custeas 20120 e 20094.

O PATRIMONIO NATURAL

Costa do IBA Costa de Ferrolterra-Valdoviño. Unidade con gran complexo areoso no que dominan os hábitats de dunas do grupo 21, con potencialidade para o 2230, "Dunas con céspedes de Malcolmietalia". Nos extremos, cantís e plataformas suman os hábitats 1230 e 1210. Nos treitos cantís existen áreas de mato costeiro seco (4030 e 4040). Nos dous sucos con leitos intermitentes que cruzan o cordón de dunas aparece mato húmido atlántico (4020). O máis oriental desenvolve un bosque estreito ripícola (91E0). Conta con citas dos taxons vexetais vulnerables protexidos: *Omphalodes littoralis* subsp. *gallaecica* e *Antirrhinum majus* subsp. *linkianum*. Unidade incluída no LIC Costa Ártabra.

ELEMENTOS ANTRÓPICOS

USOS DO SOLO

Directamente asociado coas formacións da fronte litoral na unidade desenvólvese un uso recreativo e turístico do areal da praia de Santa Comba. Tras o sistema de dunas e a vexetación costeira, na planicie da zona divisoria das vertentes norte e oeste do cabo Prior, sobrevive un mosaico agrícola tradicional. Non se contemplan usos forestais produtivos significativos.

MORFOLOXÍA

O sistema de asentamentos presente é de carácter rural tradicional, concretamente son os núcleos da Pedreira e O Priorio os que representan o seu modelo de organización territorial. Distribúense nas zonas máis planas da chaira costeira que actúa como divisoria das vertentes norte e oeste do cabo Prior. A súa estrutura é basicamente lineal e na súa contorna desenvólvese un atomizado de parcelas que se apoian na primeira estrada de acceso, a hoxe C-3603. Os crecementos máis contemporáneos responden a un uso residencial exclusivamente, desvinculado das funcións rurais e producíronse na contorna destes núcleos.

INFRAESTRUTURAS DE MOBILIDADE

A vía de maior entidade presente na unidade é a estrada provincial C-3603 que finaliza no núcleo da Pedreira. Como continuación seguen, en dirección norte, unha pista até a punta de cabo Prior, e outra, desdoblándose á altura do Priorio chega tamén ao faro existente no cabo. O resto do sistema de comunicacións complementábase coa rede de camiños e carreiros que atravesan a matogueira costeira.

PATRIMONIO HISTÓRICO

No extremo nordés, en punta de Santa Comba, sitúase o depósito arqueolóxico do castro do mesmo nome e a capela de Santa Comba.

O CARÁCTER E A ORGANIZACIÓN ACTUAL

Un ámbito caracterizado pola presenza dun modelo de asentamento tradicional e a explotación agrícola da terra nas cotas máis altas e afastadas da costa, e un ámbito costeiro dominado polo complexo sedimentario co sistema de dunas no seu bordo interior e os encontros de leste cos cantís. En canto á organización, as elevacións de Monte da Cova e monte Pequeno actúan como fondo escénico da praia de Santa Comba. Na cota superior da ladeira esténdese o cordón edificado. Desde o leste cara ao norte esténdese o ecosistema constituído pola vexetación de matogueira atlántica e o sistema de dunas no que verten senllos regachos. Illado desta estrutura territorial e paisaxística, preséntanse edificacións sen vinculación coa trama existente ou nos seus arredores sobre parcelas agrícolas, sen coherencia con este.

DINÁMICA DA PAISAXE

Santa Comba evolucionou conxugando a dinámica propia dun sistema de asentamentos de pequena entidade costeira no que as explotacións agrícolas complementaban as actividades produtivas, e a vinculación administrativa e funcional coa próxima cidade departamental. Recentemente, os usos turísticos e de segunda residencia comezaron a orixinarse especialmente na contorna do núcleo da Pedreira.

RISCOS E IMPACTOS

A completar durante a elaboración dos catálogos e directrices da paisaxe litoral.

3. AVALIACIÓN

VALORACIÓN DA PAISAXE

Trátase dunha unidade na que, como na gran parte do sector de Costa Norte de Ferrol, os valores máis sobresaíntes son os naturais e xeomorfolóxicos, como pon de manifesto a súa inclusión no LIC e ZEPVN de Costa Ártabra e no IBA Ferrolterra-Valdoviño. Ademais, a presenza do mosaico agrícola da parroquia de San Martiño de Covas permite a realización dunha lectura comprensiva do modelo de organización territorial tradicional asociado as dinámicas litorais deste sector. A escena caracterízase pola súa horizontalidade e amplitude, presentando unha conexión visual coa vertente oeste do cabo Prior. Para a contemplación da escena propónse a punta de Santa Comba, desde a que se accede igualmente a panorámicas do perfil litoral de parte da Costa Norte de Ferrol, especialmente da veciña unidade oriental de Ponzos e da vertente este de o Espazo de Interese Paisaxístico de cabo Prior.

4. PLANIFICACIÓN

OBXECTIVOS DE CALIDADE PAISAXÍSTICA

A completar durante a elaboración dos catálogos e directrices da paisaxe litoral.

ACCIÓNNS

A completar durante a elaboración dos catálogos e directrices da paisaxe litoral.

ÁMBITOS DE REQUALIFICACIÓN

Nesta unidade non se contemplan posibles ámbitos de requalificación.

Lenda / Leyenda

Usos do solo / Usos del suelo

- Chairas intermareais / Llanuras intermareales
- Marismas / Marismas
- Praias / Playas
- Dunas / Dunas
- Lagoas e humedais costeiros / Lagunas y humedales costeros
- Cantis / Acantilados
- Vexetación costeira / Vegetación costera
- Bosques autóctonos / Bosques autóctonos
- Bosques de ribeira / Bosques de ribera
- Bosques mixtos / Bosques mixtos
- Bosques de recolonización / Bosques de recolonización
- Outras formacións de carácter húmido / Otras formaciones de carácter húmedo
- Matogueiras / Matorrales
- Cultivos e prados / Cultivos y prados
- Cultivos frutícolas e de viveiro / Cultivos frutícolas y de vivero
- Viñedos / Viñedos
- Cultivos baixo plástico / Cultivos bajo plástico
- Forestal de repoboación / Forestal de repoblación
- Outras formacións arbóreas / Otras formaciones arbóreas
- Outras masas de auga / Otras masas de agua
- Canteira / Cantera
- Artificial / Artificial

Asentamentos / Asentamientos

- Asentamento de carácter fundacional / Asentamiento de carácter fundacional
- Desenvolvemento periférico / Desarrollo periférico
- Asentamento funcional / Asentamiento funcional
- Agregado urbano / Agregado urbano
- Nova agrupación / Nueva agrupación
- Outras edificacións / Otras edificaciones

Hidrografía / Hidrografía

Patrimonio / Patrimonio

- Bens de Interese Cultural / Bienes de Interés Cultural
- Arquitectura industrial, militar e marítima / Arquitectura industrial, militar y marítima
- Patrimonio arqueolóxico / Patrimonio arqueológico
- Patrimonio etnográfico / Patrimonio etnográfico
- Ptos de observación de conca ampla / Ptos de observación de cuenca amplia
- Puntos de observación didácticos / Puntos de observación didácticos
- Puntos de observación / Puntos de observación
- Faros / Faros

Toponimia / Toponimia

- Toponimia interior / Toponimia interior
- Núcleos de indentidade do litoral / Núcleos de indentidad del litoral**
- Praia / Playa
- Lugares con enerxía de relevo / Lugares con energía de relieve
- Toponimia de costa / Toponimia de costa
- Espazos de interese paisaxístico / Espacios de interés paisajístico**
- Toponimia de portos / Toponimia de puertos

Batimetría / Batimetría

- 0 m
- -10 m
- -20 m
- -50 m
- -100 m
- -200 m
- -500 m
- -1000 m
- -2000 m
- -3000 m

Espazos de interese / Espacios de interés

- Espazos de interese xeomorfolóxico / Espacios de interés geomorfológico
- Área de interese de Taxón / Área de interés de Taxón
- Espazos de interese paisaxístico / Espacios de interés paisajístico
- Espazos de protección de ladeira / Espacios de protección de ladera

Rede de Espazos Naturais / Red de Espacios Naturales

Liña de dinámica litoral / Línea de dinámica litoral

Sistemas territoriais / Sistemas territoriales

- Zona aeroportuaria / Zona aeroportuaria
- Pista de ateraxe / Pista de aterrizaje
- Lámina de auga do porto / Lámina de agua del puerto
- Zona portuaria / Zona portuaria
- Ferrocarril / Ferrocarril
- AVE / AVE
- Autoestradas e autovías / Autopistas y autovías
- Corredores e vías rápidas / Corredores y vías rápidas
- Outras estradas / Otras carreteras
- Pistas e camiños / Pistas y caminos
- EDAR / EDAR

1:20.000

0 100 200 400 600 800 Metros

Sistema de referencia: European Datum 1950, fuso 29
Sistema de referencia: European Datum 1950, fuso 29

